

P7_TA(2011)0150

Zpráva o pokroku Islandu za rok 2010

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. dubna 2011 o zprávě o pokroku Islandu za rok 2010

Evropský parlament,

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 31. května 2010, kterým se Island zařazuje na seznam zemí způsobilých pro získání předvstupní pomoci EU, která má kandidátským zemím pomoci dosáhnout souladu se souborem evropských právních předpisů,
 - s ohledem na stanovisko Komise ze dne 24. února 2010 k žádosti Islandu o členství v Evropské unii (SEK(2010)0153),
 - s ohledem na rozhodnutí Evropské rady zahájit přístupová jednání s Islandem přijaté dne 17. června 2010,
 - s ohledem na obecný postoj EU a obecný postoj islandské vlády přijaté dne 27. července 2010 na schůzce ministrů, kterou byla zahájena mezivládní konference o přistoupení Islandu k Evropské unii,
 - s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě nazvané „Strategie rozšiřování a hlavní výzvy v období 2010–2011“ (KOM(2010)0660) a na zprávu ze dne 9. listopadu 2010 o pokroku Islandu za rok 2010,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 26. listopadu 2009 o strategii rozšíření v roce 2009 týkající se zemí západního Balkánu, Islandu a Turecka¹,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 7. července 2010 o žádosti Islandu o členství v Evropské unii²,
 - s ohledem na doporučení, která byla přijata na první schůzi smíšeného parlamentního výboru EU a Islandu konané v říjnu 2010,
 - s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Island splňuje kodaňská kritéria a že dne 27. července 2010 s ním byla na základě souhlasu Rady zahájena přístupová jednání,
- B. vzhledem k tomu, že proces prověřování byl zahájen dne 15. listopadu 2010 a má být uzavřen dne 17. června 2011,
- C. vzhledem k tomu, že jak je zdůrazněno v obnoveném konsenzu o rozšiřování, pokrok každé země usilující o členství v Evropské unii se hodnotí podle jejích výsledků,

¹ Úř. věst. C 285 E, 21.10.2010, s. 47.

² Přijaté texty, P7_TA(2010)0278.

- D. vzhledem k tomu, že Island jakožto člen Evropského hospodářského prostoru a signatář Schengenských dohod a Dublinské úmluvy již s EU úzce spolupracuje a přijal podstatnou část *aquis*,
- E. vzhledem k tomu, že Island přispívá k prohloubení soudržnosti a solidarity v Evropě prostřednictvím finančního mechanismu v rámci Evropského hospodářského prostoru a že s EU spolupracuje při mírových operacích a řešení krizí,
- 1. vítá, že v červenci 2010 byla s Islandem zahájena přístupová jednání; domnívá se, že je naprosto nezbytné vytvořit podmínky k tomu, aby byl proces přistoupení Islandu úspěšně dokončen;

Politická kritéria

- 2. vítá, že EU může získat nový členský stát se silnou demokratickou tradicí a občanskou kulturou; zdůrazňuje, že přistoupení Islandu ještě více upevní úlohu Unie jako propagátora a ochránce lidských práv a základních svobod na celém světě;
- 3. oceňuje Island za dobré výsledky v oblasti dodržování lidských práv a úzkou spolupráci s mezinárodními mechanismy pro ochranu lidských práv;
- 4. podporuje úsilí vynakládané na posílení legislativního prostředí, pokud jde o svobodu projevu a přístup k informacím; v této souvislosti vítá islandskou iniciativu v oblasti moderních sdělovacích prostředků, která Islandu i EU umožní zaujmout pevný postoj k právní ochraně svobody projevu a informací;
- 5. vítá, že v říjnu 2010 byl ustaven smíšený parlamentní výbor EU a Islandu, a je přesvědčen, že toto fórum během procesu přistoupení přispěje k upevnění spolupráce mezi islandským parlamentem (Althingi) a Evropským parlamentem;
- 6. důrazně vyzývá islandské orgány, aby harmonizovaly práva občanů EU, pokud jde o právo účastnit se voleb do místních zastupitelstev na Islandu;
- 7. bere na vědomí chvályhodný pokrok při posilování nezávislosti soudnictví a vítá opatření, která v květnu 2010 přijaly islandské orgány s cílem omezit pravomoci ministra spravedlnosti při jmenování soudců, i novelu zákona o soudnictví, která posiluje jeho nezávislost, a současně zdůrazňuje, že je nutné tato opatření důsledně uplatňovat;
- 8. vítá práci odvedenou úřadem zvláštního žalobce a zprávu zvláštní vyšetřovací komise, kterou v prosinci 2008 ustavil islandský parlament a která má za úkol vyšetřit a analyzovat procesy, jež vedly ke zhroucení bankovního systému; dále vítá výsledky dosažené při řešení politických, institucionálních a administrativních dopadů kolapsu islandského bankovníctví a současně bere na vědomí, že doporučení komise zatím nebyla zcela realizována, a domnívá se, že se v tomto úsilí nesmí polevovat;

Hospodářská kritéria

- 9. vítá, že Island dosahuje celkově uspokojivých výsledků při plnění povinností v rámci Evropského hospodářského prostoru a že je schopen se vyrovnat s tlakem hospodářské soutěže a tržními silami v EU;
- 10. konstatuje však, že z poslední hodnotící zprávy ESVO vyplývá, že transpoziční deficit

Islandu mírně vzrostl na 1,3 %, takže překročil dílčí cíl stanovený na 1 %, i když bylo zpoždění při provádění předpisů zmírněno;

11. vítá dohodu mezi zástupci vlád Islandu, Nizozemska a Spojeného království v případě Icesave, zejména o zárukách vrácení nákladů vzniklých v důsledku vyplácení minimálních záruk vkladatelům v britských a nizozemských pobočkách banky Landsbanki Islands hf.; vítá, že tuto dohodu schválil dne 17. února 2011 islandský parlament tříčtvrtinovou většinou svých hlasů; bere na vědomí rozhodnutí islandského prezidenta uspořádat o návrhu zákona referendum a doufá v ukončení řízení pro nesplnění závazků, které proti islandské vládě zahájil dne 26. května 2010 Kontrolní úřad ESVO;
12. vítá skutečnost, byly vyřešeny institucionální nedostatky ve finančním sektoru a že v bankovníctví byly posíleny regulační postupy a postupy dohledu, zejména pokud jde o pravomoci úřadu pro finanční dohled;
13. vítá, že Island předložil Evropské komisi svůj první předvstupní hospodářský program, což je významným krokem v předvstupní fázi, a doufá, že ohlášený roční dvoustranný hospodářský dialog upevní spolupráci obou stran;
14. vybízí islandské orgány, aby pokračovaly ve vytváření koncepce pro liberalizaci pohybu kapitálu, což je jedna z významných podmínek přistoupení k EU;
15. vítá kladný výsledek nedávné čtvrté revize pohotovostního programu MMF, která popisuje důležité aspekty vývoje fiskální a hospodářské konsolidace Islandu, a upozorňuje na skutečnost, že po sedmi kvartálech hospodářského útlumu překonalo islandské hospodářství recesi a že reálný HDP zaznamenal v období od července do září 2010 1,2% nárůst oproti předchozímu kvartálu;
16. vítá politické koncepce zaměřené na další diverzifikaci islandského hospodářství, což je nezbytný krok k zajištění dlouhodobé hospodářské prosperity této země; vybízí islandské orgány, aby dále rozvíjely odvětví cestovního ruchu, v němž se předpokládá slibný dlouhodobý růst a které celkově zaujímá stále větší podíl na hospodářském výkonu a trhu práce;
17. bere na vědomí stanovisko Islandu ohledně přistoupení k eurozóně, čehož by mohl Island dosáhnout poté, co se stane členem EU a splní veškeré nezbytné podmínky;
18. je znepokojen vysokou nezaměstnaností na Islandu, a to zejména mládeže, a poklesem investic a tuzemské spotřeby v důsledku hospodářské a finanční krize, i když v některých těchto oblastech pozoruje známky zlepšení; podotýká, že nízkonákladová zelená energie a ekologické technologie pro energetiku produkované Islandem by mohly být významnějším faktorem v oživení hospodářství;
19. vyjadřuje Islandu uznání za vysoké investice do vzdělávání, výzkumu a vývoje, za jeho podporu Lisabonské strategie a angažovanost v této oblasti, včetně přijetí strategie Island 2020, která zdůrazňuje význam vzdělávání, výzkumu a vývoje a navrhuje měřitelné cíle;

Schopnost převzít závazky vyplývající z členství

20. konstatuje, že Island jako člen Evropského hospodářského prostoru (EHP) již značně pokročil v plnění požadavků deseti projednávaných kapitol a částečně splňuje požadavky

dalších jedenácti kapitol; zdůrazňuje, že splnění závazků, které Islandu ukládá dohoda o EHP, je důležitým požadavkem v rámci přístupových jednání;

21. vyzývá Island, aby zintenzívnil přípravy na sladění s *acquis* EU, zejména v oblastech, na něž se nevztahuje EHP, a aby k datu přistoupení zajistil jeho provádění a prosazování;
22. vyzývá Island, aby se připravil na zapojení do zemědělské politiky a politiky rozvoje venkova EU a zejména aby intenzivněji usiloval o to, aby do jeho přistoupení k EU byly vytvořeny správní struktury nezbytné k provádění těchto politik; upozorňuje však na zvláštnosti islandského ekosystému a vyzývá Komisi a islandské orgány, aby našly oboustranně uspokojivé řešení, které zohlední jedinečný charakter islandské přírody;
23. vzhledem k tomu, že právě probíhá revize společné rybářské politiky a že *acquis* může být před přistoupením Islandu upraveno, vyzývá Island a EU, aby o této kapitole přístupových jednání vedly konstruktivní dialog s cílem dosáhnout oboustranně uspokojivého výsledku z hlediska udržitelného řízení a využívání rybolovných zdrojů;
24. bere na vědomí dobré výsledky Islandu při udržitelném hospodaření s rybolovnými zdroji, které se opírá o vědecká hodnocení;
25. vyzývá islandské orgány, aby přizpůsobily své právní předpisy *acquis* na vnitřním trhu, pokud jde o právo usazování a volný pohyb služeb a kapitálu ve výrobních a zpracovatelských odvětvích rybolovu;
26. vyzývá Island, aby pokračoval v konstruktivních rozhovorech s EU a Norskem s cílem nalézt řešení sporu ohledně lovu makrel, které by vycházelo z realistických návrhů, jež zajistí budoucnost rybolovných zdrojů, ochranu a zachování pracovních míst v odvětví pelagického rybolovu a dlouhodobou udržitelnost rybolovného odvětví;
27. konstatuje, že Island může díky svým zkušenostem s obnovitelnými energiemi, zejména s geotermální energií, ochranou životního prostředí a bojem proti změně klimatu, cenným způsobem přispět k vytváření politik EU;
28. konstatuje však, že mezi EU a Islandem stále existují hluboké rozdíly v přístupu k otázkám spojeným s životem v mořích, zejména k lovu velryb; zdůrazňuje, že v rámci *acquis* EU je lov velryb zakázán, a vyzývá k širší diskusi o zákazu lovu velryb a obchodování s velrybími produkty;
29. bere na vědomí skutečnost, že Island nemá armádu a nevyrábí žádné zbraně; vítá, že Island soustavně podporuje civilní operace v rámci SBOP a že se řídí většinou deklarací a rozhodnutí v oblasti SZBP;
30. vítá tradici zahraniční politiky Islandu, která vychází z mezinárodního práva, respektuje lidská práva a rovnost žen a mužů a zahrnuje rozvojovou spolupráci, a koncepci bezpečnostní politiky založené na občanských hodnotách;

Regionální spolupráce

31. domnívá se, že přistoupení Islandu k EU by zvýšilo vyhlídky Unie na aktivnější a konstruktivnější úlohu v severní Evropě a arktické oblasti a mohlo by tak podpořit mnohostrannou správu a udržitelná politická řešení v tomto regionu; vnímá pozitivně

účast Islandu v Severské radě i jeho zapojení do unijní politiky Severní dimenze, Barentsovy evropsko-arktické rady a Arktické rady, která je hlavním mnohostranným fórem pro spolupráci v arktické oblasti; je přesvědčen, že přistoupení Islandu k EU by dále upevnilo evropskou přítomnost v Arktické radě;

32. zdůrazňuje, že je třeba vypracovat účinnější a koordinovanější politiku Evropské unie pro arktickou oblast, a domnívá se, že přistoupení Islandu k EU by posílilo severoatlantický rozměr vnějších politik Unie;

Veřejné mínění a podpora rozšíření

33. vybízí islandské orgány k tomu, aby otevřely širokou veřejnou diskusi o přistoupení k EU a aby měly na paměti, že předpokladem úspěšných jednání je pevné odhodlání; oceňuje, že Island pro veřejnost vytvořil internetové stránky na adrese „eu.mfa.is“, a vítá, že islandské sdělovací prostředky vedou intenzivnější a vyváženější diskusi o přínosech a nevýhodách členství v EU;
34. vyzývá Komisi, aby islandským orgánům vyhověla v případné žádosti o materiální a technickou podporu, která jim pomůže zajistit transparentnější a odpovědnější průběh přístupového procesu a uspořádat důkladnou a rozsáhlou celostátní informační kampaň, která bude založena na jasných a přesných faktech o důsledcích členství v EU, aby tak islandští občané mohli v budoucím referendu o přistoupení učinit informovanou volbu;
35. doufá, že kromě různých politických stanovisek může být úsilí islandských orgánů o získání členství v EU pozitivně ovlivněno i míněním informovaných občanů;
36. zastává názor, že je nesmírně důležité občanům EU poskytnout jasná a úplná fakta o důsledcích přistoupení Islandu k EU; vyzývá Komisi a členské státy, aby v tomto směru vyvinuly patřičné úsilí, a domnívá se, že je stejně tak důležité naslouchat obavám a dotazům občanů a reagovat na jejich názory a zájmy;

o

o o

37. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise / vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, předsedkyni islandského parlamentu a vládě Islandu.